БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 190 (6380)
СЕНТЯБРИИН 26
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭХЭ ТҮСЭБӨӨ КОЛХОЗ БҮХЭН ДҮҮРГЭХЭ ЁҺОТОЙ

...спубликын хүдөө ажахын гол ...ари болохо малажалые хүг... талаар ехэ дутагдалнууд ...гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой IV ...ум тэмдэглэһэн байна. Үнгэ... хоёр жэл соо ниитын мал... хүгжөөхэ гурбан жэлэй тү... таһалдуулагдаа. Малай ашаг ...энь тон бага байһаар. Ниитын ... шэмэтэ малажал хүгжөөхэ ...н жэлэй түсэб мүнөө жэл... хангалтагүйгөөр дүүргэгдэ... байна.

...жээлэй бата бэхи база бай... хэрэгые тоодоггүй ябадал ... малажал хүгжөөхэ түсэбые ...гэлгэдэ, малай ашаг шэмые ...лүүлгэдэ ехэ һаад хэнэ. Тэ... үйлэдбэрилгэ хадаа малажа... улам ургажа байгаа эрилтые ...жа шаданагүй.

...дөө ажахын талаар республи... партийна болон комсомольско ...изацинуудай, советскэ болон ... ажахын органуудай, бүхы ...унистнуудай, колхозникуудай ... хүдөө ажахын хүдэлмэри...дэй шухалын шухала зорил...даа колхозуудые эмхидхэлэй...ын талаар саашадань бэхи...хын, колхозуудай ниитын ...жал хүгжөөхын, тэжээлэй ба...бхи база байгуулхын, бүхы ...эй малай тоо толгойе олошо...хын, ашаг шэмыень дээшэ...лхын түлөө тэмсэл болоно гэ... ВКП(б)-гэй обкомой IV пле... шиидхэбэри соо хэлэгдэнэ.

... харюусалгата зорилгые ...лхын тула республикын кол... болон МТС-үүд, хүдөө ...ын органууд малдаа тэжээл ... дэлбэгээр бэлдэхэ ёһотой ...а. Теэд мүнөө республика ... тэжээл бэлэдхэл даншье ...тагүйгөөр ябуулагдана. Үб...уряалгын ба силос даралгын ... тухай республикын хүдөө ...ын Министерствын сентяб... 20-ной мэдээнэй ёһоор үбһэ ...лгын түсэб миил 37,9 про... силос даралга оройдоо—49,3 ...т, набшаһата тэжээл бэлэд...—44,6 процент дүүргэгдэһэн ... Эдэ тоонуудые нёдондо жэ...нэ үеынхитэй сасуулхада бү... бага байна. Иимэ байдал ...руулнаб гэхэдэ, партийна, ...скэ, хүдөө ажахын органууд, ...үүд болон колхозуудай хү...рилэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ ... тэжээлээр дутаһан туйлай ...рхэшээлһээшье, малаа олоор ...жэ, колхоздо ехэ гарза уша...һан ябадалһаашье ёһото тоб... хээгүйень харуулна. Үбэл... тэжээлээр дутаһан дээрэһээ ...до саһа малтаха, хагда суг...лада хэды бэрхэтэй бай...ь мартажа болохо аал?!

...рим аймагуудта тэжээл бэ...лэй түсэб бүришье хангалта...ор ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, ...ын, Хэжэнгын, Ториин, Хо... аймагууд үбһэ һурилхэ түсэ... сентябриин 20-до гушаншье ...нт дүүргээгүй байна.

...жалта туйлахын тулада хү... ажахын хүдэлмэринүүдые — ... хуряаха, гүрэндэ тушааха, ...рай пар хахалха, тэжээл бэл..., малай байра бариха хүдэл...нүүдые зүбөөр тааралдуулан ...хэхэ хэрэгтэй. МТС-үүд бо...лхозууд түрүү техникээр хү...бсэглэгдэһэн ушарһаа эдэ ... хүдэлмэринүүдые амжалта...ар ябуулха арга боломжотой. Теэд бии байһан арга боломжонууд хүсэд хэрэглэгдэнэгүй.

Тэжээл бэлдэхэ түсэбөө холо дүүргээгүй аад, зарим аймагуудай колхозууд үбһэ сабшалгаяа зогсоожорхёо. Заиграйн, Курумканай, Тарбагатайн аймагуудта сентябриин 15-һаа 20 болотор нэгэшье гектарай үбһэн сабшагдаагүй байба. Тиихэдэ Мухаршэбэрэй аймагта миил 9 гектар, Закаменай — 6 гектар, Бичурын аймагта—11 гектар сабшагдаа.

Малай тэжээл элбэгээр бэлдэхэ хэрэгтэ соломо суглуулжа һурилхэ, михиинэ болон таряанай бусад үлэгдэлнүүдые суглуулжа абаха гээшэ ехэ нэмэри болохо байна. Гэбэшье, энэ хүдэлмэри Бичурын, Зэдын, Заиграйн, Иволгын, Мухаршэбэрэй, Сэлэнгын, Кударын, Тарбагатайн аймагуудай олохон колхозуудта эмхидхэгдэнэгүй. Эдэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ талаар ямаршье хэмжээ абанагүй. Тиин суглуулагдаагүй үлэһэн соломо хадаа намарай пар хахалхадашье һаад болоно, малда тэжээл болохо аад миин хосоржо байна.

Тэжээл бэлэдхэлэй иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай түлөө мүн МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ехэ зэмэтэй. Тэдэнэр тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ түрүү техникые зүбөөр хэрэглэжэ, колхозуудтай баталһан договорнуудаа дүүргэхын хойноһоо оролдоногүй. Сентябриин 20-ной мэдээгээр республикын МТС-үүд колхозуудта үбһэ сабшаха түсэбөө табиншье процент дүүргээгүй байшоо. Тиихэдэ Ехэ-Куналейн МТС миил—2 процент, Куйтунска МТС —11 процент, Ториин, Бургалтайн МТС-үүд—17 процент дүүргээ. Иимэ шухала хэрэгые тоодоггүй, мүн парти, правительствын эрилтые дүүргэдэггүй хүтэлбэрилэгшэдые харюусалгада хабаадуулха саг тулаа. Теэд республикын хүдөө ажахын Министерствын зүгһөө шанга хэмжээн абтаагүй байһаар.

Тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ иимэ харюусалгагүйгөөр хандадаг ябадалые огтолон болюулха хэрэгтэй. Республикын хүдөө ажахын Министерство, тэрэнэй нютагуудтахи органууд, ВКП(б)-гэй айкомууд, аймгүйсэдкомууд колхозуудта тэжээл бэлэдхэлые түргэдхэхын түлөө эрид шууд хэмжээнүүдые абаха, ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл колхоз бүхэнэй бэлдэхэ ябадал хангаха үялгатай. Үбһэ хуряаха, силос дараха түсэбөө дүүргээгүйдээ эдэ хүдэлмэринүүдые зогсоожо яашье болохогүй! Бүхы сабшалангаа юушье үлөөнгүй сабшаха, зарим газарай ногоое хоёрдохёо сабшаха, силос дараха, бүхы соломо болон михиины, огородой ургасын үлэгдэлые суглуулжа абаха хэрэгтэй.

Бэлэдхэгдэһэн тэжээлые зүбөөр бүридхэхэ, халагалха хэмжээ абаха шухала. Колхозой правлени халаа суглуулагдаһан бүхы тэжээлые бригадануудһаа наринаар бүридхэн тушаажа абаха үялгатай. Һуринуудые һайнаар хорёолхо хэрэгтэй.

Малажалдахи эгээн харюусалгатай үбэлжэлгын үе дүтэлжэ байна. Үбэлэй хүйтэндэ малаа тэжээлээр дутаахагүйн тула мүнөө бүхы хэмжээнүүдые абаха эгээн шиидхэхы үе ябажа байна. Тэжээл бэлдэхэ түсэбөө колхоз бүхэн заатагүй дүүргэхэ ёһотой.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүд орденууд ба медальнуудаар шагнагдаба

...ССР-эй Верховно Соведэй ...идиумэй 1944 оной августын ... Указай үндэһөөр, Бурят-...голой АССР-эй Верховно Со... Президиум болбол олон ...гэтэй эхэнүүдые «Эхын ал...» гэжэ орденуудаар, «Эхын ...» гэжэ медальнуудаар ...Р-эй Верховно Соведэй Пре...умэй үмэнэһөө шагнаба.

...ин аймагай Усть-Хома гэ...хоной гэрэй эзэн эхэнэр ...сия Ивановна Грекова, Би... аймагай Кировэй нэрэмжэ...хозой колхозница Афимья ...овна Перелыгина, мүн энэ ... Калининай нэрэмжэтэ ... колхозница Соломонида ...на Разуваева, Улан-Удэ ... Железнодорожно районой ...эзэн эхэнэр Александра Ин...евна Перевалова гэгшэд 9 ... түрэһэн ба хүмүүжүүлһэ... түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденуудаар шагнагдаа.

«Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденуудаар Байкало-Кударын аймагай Кудара тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Дарья Филипповна Сапунова, Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Анна Петровна Ружанская, Хориин аймагай Хасуурта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Мария Алимповна Филиппова гэгшэд 8 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэй түлөө шагнагдаһан байна.

7 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 6 эхэ «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор шагнагдаа. Тэдэнэй дунда Сэлэнгын аймагай Дэодэ-Бүхэн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Фёкла Агафоновна Гаявская, Прибайкальска аймагай Сэлэнгын шпало-заводой хүдэлмэришэн эхэнэр Аграфена Ивановна Молчанова болон бусад бии.

Таряа хуряалгые дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэе

Ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлнэ

Иволгын МТС-эй түрүү комбайнернууд ба трактористнууд ажалайнгаа бүтээсэ үдэр бүри дээшэлүүлнэ. «Коминтерн» колхоздо хүдэлмэрилжэ ябаһан комбайнер Д. Гармажапов сентябриин 20 болотор 244 гектар таряа хуряажа, 967 центнер таряа сохибо. Тиихэлэ энэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ ябаһан самоходно комбайнай механик Очир Санжицыбиков 299 гектар таряа хуряажа, 1789 центнер таряа сохиһон байна. Мүрысөөнэй дүнгүүдээр нүхэр Санжицыбиков МТС соогоо түрүү һуури эзэлээ.

Мүн XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ ябаһан комбайнер Геннадий Орлов, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ ябаһан комбайнер Иван Колтунов гэгшэд ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһан байна. Эдэ комбайнернууд сезоной нгоо даалгабари үлүүлэн дүүргэжэ аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Л. Бондаренко.

Сахарна свёклын һайн ургаса

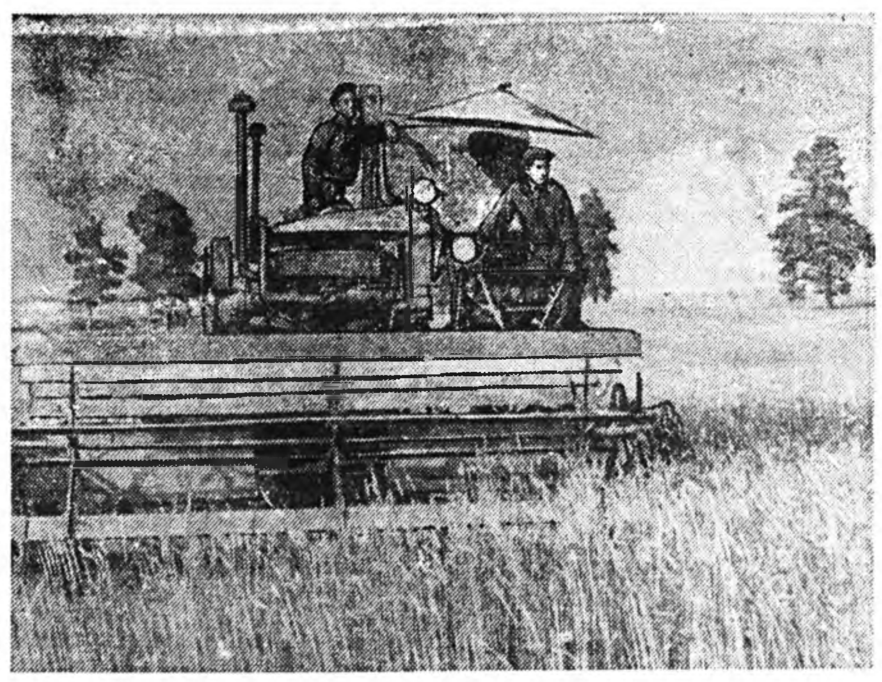
Манай республика дотор гансахан сахарна завод 1942 ондо Бичурын аймагта баригдаһан байна. Энэ завод мүнөө сахар үйлэдбэрилдэг болонхой.

Бичурын колхозникууд сахарна свёкло тариха гээшые мэдэхэгүй байһан аад, харин сахарай заводой тогтоһонһоо хойшо тарижа эхилээ юм. Түрүүшын жэлнүүдтэ тон үсөөхэн гектар свёкло таридаг байгаа. Свёкло тариха агротехническэ дүршэлые мэдэхэгүй байһан тула түрүүшээр бэрхэшээлтэй зүйлнүүд тохёолдодог һэн.

Мүнөө энэ заводто дүтүүрхи колхозууд сахарна свёкло тарижа, үндэр ургаса ургуулжа шададаг дүршэлтэй болонхой. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ гансахан «Красное знамя труда» колхоз үндэр ургаса абадаг байгаа. Нёдондо жэл Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үндэр ургаса ургуулһан байна. Мүнөөшье жэл эдэ колхозуудай свёкло һайнаар урганхай.

Энэ жэл Калининай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз 100 гектар газарта свёкло таряад, тэрэнэй хойноһоо һайнаар харууһалһанай ашаар һайн ургаса ургуулаа. Гектар бүриһөө 150 центнер хуряаха байна. Энэ зунай үедэ тус колхозой 60 гаран хүн сахарна свёклын поли дээрэ хүдэлмэрилөө. Колхозник нүхэр Ефимов энэ хүдэлмэриие толгойлно.

Ю. Дагбаев.

Баргажанай МТС-эй самоходно комбайнай жолоошон А. Н. Телятников һайнаар хүдэлмэрилнэ. 8 гектар таряа хуряаха нормотой аад, нүхэр Телятников үдэр бүри 12 гектар хуряана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Телятниковай самоходно комбайн шэнэ загонто орохоо байна. Д. Носовой фото.

Курбын МТС тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэб дүүргэбэ

Курбын МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд болон бусад хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр, эдэбхитэй һайнаар хүдэлмэрилжэ, тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые сентябриин 20-до 100,2 процент дүүргэбэ. Зөөлэн хахалалгаар 37.428 гектар газар элдүүрилхэ түсэбтэй байгаа һаа, 37.500 гектар элдүүрилээ. «1-ое Мая» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Ерофеевэй 11-дэхи тракторна бригада тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые 157 процент дүүргэжэ, условно трактор бүхэнөөрөө 676 гектар газар элдүүрилһэн байха юм. Тэрэшэлэн «18 партсъезд» колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Козловой 7-дохи тракторна бригада тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые 155 процент дүүргэһэн ба условно трактор бүхэнөөр 610 гектар газар элдүүрилһэн байна. Энэ бригадын эрхим трактористнууд И. Козлов, Л. Спиридонов гэгшэд ЧТЗ трактораар хүдэлмэрилхэ зуураа, 831—833 гектар газар, мүн тракторист В. Пахомов СХТЗ трактораар 404 гектар, тракторист С. Батуев «У—2» трактораар 155 гектар газар элдүүрилжэ, стахановска ажалай эрхим жэшээ харуулаа.

Мүнөө МТС комбайнова хуряалгынгаа жэлэй түсэбые 84 процент дүүргээд байна. МТС-эй 8 комбайнернууд өөһэдынгөө даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэнхэй. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнер М. Шульгин «Коммунар» комбайнаар хүдэлмэриин 28 үдэр соо 327 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряаһан ба 167 килограмм горючи арбилһан байха юм. Тэрэшэлэн Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг «Коммунар» комбайнай комбайнер Гатабон 340 гектар таряа халажа, 114 килограмм горючи арбилаа. Комбайнернууд И. Лизанов 342 гектар, Е. Спиридонов—345, Б. Гатыпов — 331 гектар таряа хуряаһан байха юм.

Мүнөө агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын ехэ кампаниин эхилһэнтэй дашарамдуулан, Курбын МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд харьяата колхозуудайнгаа таряа түргэнөөр хуряахын ба комбайнова хуряалгын жэлэй түсэбые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Ц. Цыбжитов.

Комбайнер Жарниковай агрегадай амжалта

Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам нэмээжэ, бата бэхи эб найрамдалай хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын түлөө Кударын аймагай колхозникууд ба механизаторнууд эб найрамдалай вахтада жагсан, улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Энэ мүрысөөндэ механизаторнууд хүндэтэ һуури эзэлнэ. Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо аймагай колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнуудай тоо 16 машинаар олошороо. Хүсэтэ техникые һайнаар ашаглаха, машинын бүхы хүсые бүрин хэрэглэхэ гэһэн лозунгтойгоор аймагай механизаторнууд хүдэлмэрилнэ.

Механизаторнуудай хоорондохи мүрысөөндэ комбайнер-коммунист Иван Жарниковай агрегат түрүү һуури эзэлжэ ябана. Таряа хуряалгын эхилхэһээ бүри урид энэ комбайнер машинаяа һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргэһэн ба машинынгаа бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө уралан-нарижуулгануудые хэһэн байгаа. Жэшээнь, сабшалгын аппарадай шатунда СХТЗ тракторай подшипник (деталь № 3000) табиһан байха юм. Мүн таряа гээлтэдэ оруулхагүйн тула сабшалгын аппарадта зерноуловитель тааруулһан ба хелерэй һалхинай хабтагайе 25 сантиметрээр үндэр болгоһон байгаа. Элдэб культурын таряа хуряахын тула ондо ондоо шестернүүдые эртээнһээ бэлдэһэн байха юм.

Июнь һарын нэгэ дулаахан үдэр комбайнер Иван Жарников ба «Красная заря» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Игумнов хоёрой хоорондо иимэ хөөрэлдөөн болоо һэн:

— Комбайнова агрегадтаа комсомольско бригада эмхидхэхэнь гэжэ дуулаалби, тон һайн хэрэг гээшэ, — гэжэ парторг хэлэбэ. Тиихэдэнь нүхэр Жарников урдаһаань энеэбхилэн: — та энэ бодолымни дэмжэнэ гүт? Тиигээ һаа мүнөөдэртөө комсомольско организациин секретарьтай хөөрэлдөөд, эрхим һайн хүбүүд басагадые шэлэжэ, тиимэ бригада эмхидхэхэмни,—гэжэ харюусаа һэн. Иигэжэ тус колхоздо комсомольско-залуушуулай бригада бүридүүлэгдэһэн юм. Өөрынгөө энэ коллективэй хүдэлмэриие һайнаар табихын тула нүхэр Жарников эсэшэгүйгөөр оролдоо. Тэрэнэй ашаар комбайнова агрегадынь хүдэлмэриин нэгэшье минута гээнгүй, эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилдэг агрегат болоо һэн. Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө ажалай гурим шангаар табигдаһан байгаа. Үглөөнэй 5 часта бригадынхид бодожо эдеэлээд, комбайндаа техническэ харууһа хэдэг байна. Комбайнер, штурвальна ба агрегадай бусад гэшүүдэй хоорондо хэхэ хүдэлмэринь хубаагданхай. Тон сложно хүдэлмэринүүдые комбайнер Жарников өөрөө дүүргэдэг. Техническэ харууһалга нормын ёһоор 2 часай орондо нэгэ час соо хэгдэнэ. Комбайнова агрегат үглөөнэй 7 часта хуряажа эхилээд, үдын сайлалгын болотор хүдэлмэрилдэг. Хахад часай турша соо эдеэлһэнэй һүүлээр мүн лэ 1 час соо комбайндаа техническэ харууһалга хээд, үдэшын 10 час болотор хүдэлмэрилдэг байна. Ажалай һүүлээр комбайнаа сэбэрлэдэг, аршадаг юм.

Үдэр бүри ажалай һүүлээр хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдадаг. Нүхэр Жарниковай комбайнова агрегат үдэр соогоо 13—14 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряадаг байгаа. Мүнөө энэ агрегадайхид эб найрамдалай вахтада жагсажа, үдэр бүри 16—18 гектар таряа хуряадаг болобо. Энэ агрегадай жэшээтэ һайнаар ажаллаһанай ашаар «Красная заря» колхоз таряа хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалгаяа амжалтатайгаар түгэсхэжэ байна. Нүхэр Жарниковай комбайнда 4 улаан одон зураатай. Энэ хадаа тус агрегадай 400 гектар таряа хуряаһыень гэршэлһэн тэмдэг болоно. Иигэжэ, Иван Жарниковай комбайнова агрегадайхид эб найрамдалай хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын түлөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

И. Полякова.

Советскэ Союз дотор

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгадэ гар табилга

Олон миллион советскэ хүнүүд агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табижа байна.

Смоленскэ областиин Ярцево городтохи Молотовой нэрэмжэтэ ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын хүдэлмэришэдэй суглаан Хандалгада гар табилгын асуудалаар зарлагдаа. Бүд нэхэгшэ Е. Посредникова үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Газар дэлхэй дээрэхи бүхы хүнүүдэй амгалан ажаһуухые хүсэнэбди. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табихаһаа гадна, тэрэнээ стахановска хэрэгүүдээр бэхижүүлхэбди.

Хэдэн неделиин урда тээ, эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй Москвада боложо байха үедэ, нүхэр Посредникова участогыень 16 станогуудтай болотор нэмээхые гүйцэд ба ажалайнгаа бүтээсые 150 процент хүргэхэ үялга абаһан юм. Нүхэр Посредниковагай жэшээе фабрикын олон хүдэлмэришэд дэмжэн абанхай.

Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга Карагандын шахтанууд ба предприятинуудта хэглэжэ эхилэнхэй.

— Бидэнэр эб найрамдалай агууехэ хэрэгтэ бүхы советскэ арадтай хамталаа өөрынгөө оруулалта хэжэ байнабди, — гэжэ, Ждановай нэрэмжэтэ шахтын горнягуудай суглаан дээрэ хүндэтэ шахтёр Ашкей Каликов мэдүүлбэ. — Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгаяа горнягууднай түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно нүүрһэ малтан абалгаар бэхижүүлжэ байна.

Суглаанда хабаадаһан 700 үлүүтэй горнягууд шахта худар орохынгоо урда тээ тус Хандалгада нэгэн һаналтайгаар гар табибад.

Хандалгада гар табилга Курильска аралнуудай загаһашадай дунда амжалтатайгаар үнгэргэгдэнэ.

Молотов, Кемерово, Орск ба ороной ондоо олон городуудта гар табилга амжалтатайгаар ябажа байна.

(ТАСС).

Донииие 8 час 50 минута соо хааба

НОВО-СОЛЕНОВСКО поселок (Ростовско область), сентябриин 22. (ТАСС). Цимлянска гидроузелай барилгашад энэ үдэр ехэ илалта туйлаа: Доной хуушан һаба хаагдаад, мүрэнэй уһаниинь гидротехническэ түхеэрэлгэнүүдээр дамжан шэнэ замаар урдаба.

Дон мүрэнэй үсэгэлдэр секунда соо 3 үлүүтэй метр скоростьтойгоор урдажа байһан газарта мүнөө һүниин 3 час 40 минутын үеэр 2 метр үндэр шулуун эрье гараба.

Донииие 40 час соо хааха гэжэ тухайлагдаһан байгаа. Барилгашад энэ даалгабариие 35 час соо дүүргэхэбди гэһэн аад, 8 час 50 минута соо бүтээгээ. Мүрэн руу 909 автомашина шулуун хаягдаа. Дон мүрэн шэнэ һабаар урдаба.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ ЗУРГААДАХИ СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй Гүйсэдхэхэ Комитет болбол ажалшадай депутадуудай городской (3-дахи зарлалай) Соведэй зургаадахи сесси 1951 оной сентябриин 28-най пятницада, үдэшэ 8 часта, драмын театрын байшан дотор (Ленинэй улицын № 46, урдан ТЮЗ) зарлагдахань гэжэ городской Соведэй депутадуудай мэдээндэ хүргэнэ.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй Гүйсэдхэхэ Комитет.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Областной партийна һургуули нээгдэбэ

Бурят-Монголой областной партийна һургуулие нээлгэдэ зорюулһан вечер тус һургуулиин байшан соо һаяхан үнгэргэгдэбэ. Вечертэ ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, Улан-Удын горкомой, райкомуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд байлсаба.

Һургуулиин директор нүхэр С. Д. Кузичев коллективэйнгээ хамтын суглаа нээбэ. Суглаанда хабаадалсагшад хүндэтэ президиумдээ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүдые нүхэр Сталин түрүүтэйгээр нэгэн һаналаар һунгаһан байна. Удаань ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахалов үгэ хэлээ. Хоёр жэлэй областной партийна һургуулиин һурагшадые, багшанарые түрүүшынгээ жэлдэ һуралсажа ба ажаллажа эхилһэнтэйнь дашарамдуулан областной партийна организациин зүгһөө халуунаар амаршалаад, нүхэр Хахалов һургуулиин удхашанар тухай тодорхойгоор хэлэбэ.

Тус һургуули ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй шиидхэбэрийн ёһоор мүнөө жэлдэ нээгдэһэн байна. Манай республикада хоёр жэлэй партийна һургуули байгуулһан ябадал областной партийна организациин ажабайдалда ехэхэн событи мүн болоно. Гадна, партийна хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлэдхэхэ ябадалда манай большевистскэ партиин ямар ехээр анхаралаа табидаг байһыень дахяад гэршэлнэ.

Партийна хүтэлбэрилхы кадрнууд хадаа марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалжа, общественнэ хүгжэлтын хуулиие бүримүһэн элэхэ болоод, байбал, аша туһатайгаар, зүбөөр хүдэлмэрилхэ байна. Большевизмын идейнэ зэбсэгые һайнаар мэдэхэ болоод, бодото ажал дээрэ хэрэглэжэ һураха гэһэн хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго тус һургуулиин һурагшадай урда табигданхай. Энэ зорилгоёо нэрэтэй түрэтэйгөөр һурагша бүхэнэй дүүргэхэ байһандань ВКП(б)-гэй Центральна ба областной комитедүүдэй найдажа байһан тухайда нүхэр Хахалов үгэ соогоо хэлээ.

Һургуулиин һурагшадай зүгһөө нүхэр Балданов харюугай үгэ хэлэбэ. Эрхим һуралсалаараа, большевистскэ үнэн сэхэ жаяг заршамаараа бидэнэр манай партиин халуун анхаралда харюусаха ёһотойбди. Бидэнэй эрхимээр һуралсаха арга боломжо дүүрэн бии. Тэсэмгэйгээр, оролдосотойгоор һураха гээшэ бидэнэй уялга болоно. Алибаа бэрхэшээлнүүдһээ айнгүйгөөр, тэдэниие большевистскэ ёһоор дабан гараха ёһотойт гэжэ манай агууехэ Ленин захяа һэн, нүхэр Сталин мүнөө бидэниие тиигэжэ һургана гэжэ нүхэр Балданов мэдүүлбэ.

Һургуулиин түүхын кафедрые даагша түүхын наукануудай кандидат нүхэр Н. Д. Шулунов багшанарай зүгһөө үгэ хэлээ. Багшанарай урдахи угаа ехэ харюусалгые нүхэр Шулунов тэмдэглэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда амаршалгын телеграмма эльгээхэ гэжэ тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр шиидэбэ. Телеграммын текстые һурагша нүхэр Мельничук уншаба.

Удаань Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин ба гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнууд концерт табяа.

ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой пленум һаяхан болобо. Тус пленум хадаа комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие парторганизацинуудай зүгһөө хүтэлбэрилгэ тухай ба аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын бэлэдхэлэй ябаса тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Нэгэдэхи асуудалаар, партиин айкомой секретарь нүхэр Кожевин элидхэл хэжэ, комсомольско организацинуудые парторганизациин зүгһөө хүтэлбэрилгэдэ ехэнүүд дутуунуудай бии байһые, тэрэнэй эсэстэ олохон комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин һулаар табигдаһые тэмдэглээ. Тиигээд партийна организацинуудай зүгһөө комсомолые хүтэлбэрилгэ һайжаруулжа, комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин дутуунуудые усадхаха зорилго элидхэлшэ табиһан байна.

Пленум болбол аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын бэлэдхэлэй хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһаниие тэмдэглээ. Тэжээл бэлэдхэлгэ тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Мүн малай байрануудые шэнээр барилга, заһабарилга удаанаар ба шанар муутайгаар хэгдэжэ байна. Олохон колхозуудай парторганизацинууд ниитынгээ адуу малда элбэг хүрэхөөр тэжээл бэлэдхэхэ, тэдэниие дулаан байраар хангаха, үбһэшэд ба малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ бага анхарал табина.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалнуудаараа зохихо тогтоолнуудые гаргаһан байна.

Агитбригада колхозой поли дээрэ

Хэжэнгын аймагай культурын байшангай агитбригада (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр М. Абламский) Советскэ сельсоведэй ба Дээдэ-Худанай сомоной колхозуудаар ябажа концерт харуулна. Программа сооно нэгэ акттай пьесэнүүд, советскэ композиторнуудай шэнэ дуунууд, шэнэ шүлэгүүд бии. Мүн агитбригада нүүдэл библиотечкэ (даагшань Рольщикова) абажа ябана.

Таряа хуряалга дээрэ ажалладаг колхозниигуудта агитбригадынхид ном, газетэ уншажа үгэхэһөө гадна, культурно-политическэ темэнүүдтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Б. Дугарцыренов.

Зол жаргалай түлөө, эб найрамдалай түлөө!

Гар табилгаяа ажалаар бэхижүүлхэбди

Хэжэнгын аймагай ажалшад агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгые манай орон дотор үнгэргэхэ гэһэн эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэриие баяр баясхалантайгаар угтаад, гар табижа байнад.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой (Дунда-Худан) гэшүүд гар табилгада зорюулагдаһан суглаан дээрэ хэдэн олоороо үгэ хэлэхэ зуураа, артелиингээ ажахые улам хүгжөөхын тула ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэбди, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахабди гэжэ мэдүүлээ.

Эндэ 68 наһатай үбгэн Ж. Дугаров иигэжэ хэлэбэ: «Эб найрамдалай илахын тула аһан шалалаараа хүдэлмэрилхэб, үндэр наһатайб гэжэ байхагүйб. Эб найрамдал хэтэ мүнхэдөө мандаг лэ!».

Мүн Хэжэнгын дунда һургуулида, Сталинай ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта гар табилгын суглаанууд ажалшадай патриотическа дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдөө. Тэндэ үгэ хэлэһэн хүн бүхэн Хандалгада гар табилгаяа ажалаар бэхижүүлхэбди гэжэ мэдүүлээ.

П. Содбоев,
А. Жамбалдоржиев.

Үндэр бүтээсэ

Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаһан «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив сентябрь һарынгаа түсэбые 10 үдэр урид 125 процент дүүргэбэ.

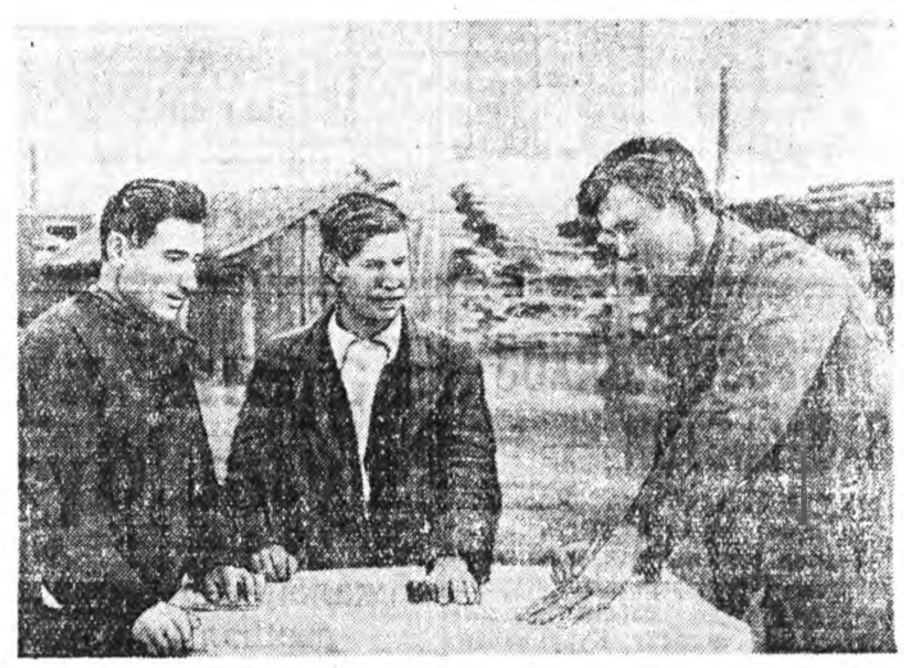
Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ тус коллективэй гэшүүд барандаа оролсонхой. Нүхэр Баудэр гэгшын хүтэлбэрилдэг № 9 цехын коллектив сентябриин 20-до һарынгаа даалгабариие 160 процент дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци бүтээн гаргаа.

Мастернууд нүхэд Лишукова, Бурлакова, Радикальцева, Шадрина гэгшэд хоёрзуутан болонхой. Мүн өөһэд хоорондоо индивидуальна мүрысөөндэ ороһон мастернууд нүхэд Тармаева, Житненко, Попова болон бусад үдэрэйнгөө даалгабари 1,5—2 дахин дүүргэнэ.

Химцехын мастер Ольга Попова, сабхишан Борисов гэгшэд стахановецын хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэхын түлөө эршэтэйгээр тэмсэн, үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

ВКП(б)-гэй Городской райкомой ба районно Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугые тус коллектив август һарын дүнгөөр абаһан аад, мүнөө тэрэнээ батадхахын түлөө бүри эршэтэйгээр тэмсэжэ байна.

П. Толстихина.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга Онохойн лесокомбинадта эдэбхитэйгээр үнгэрөө. Тус комбинадай хүдэлмэришэд ажалай амжалтануудые туйлажа, гар табилгануудаа батадхахын түлөө барандаа стахановска вахтада жагсаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановска бригадын бригадир нүхэр И. Балаганский Хандалгада гараа табижа байна.

С. Корабельниковэй фото.

Эб найрамдалда зорюулагдаһан литературна вечер

Сентябриин 23-да А. М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ соо эб найрамдалда зорюулагдаһан литературна вечер болобо. Тэндэ 200 гаран хүн хабаадаа.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын бодото гэшүүн нүхэр Королева «Советскэ литература эб найрамдалай түлөө» гэһэн элидхэл хээ. Элидхэлшэ советскэ литературын хүгжэлтые шата шатаарнь харуулан хөөрэжэ үгэбэ.

—Советскэ литература болбол идейнэ ба уранһайханайнгаа удха шанараар дэлхэй дээрэ эгээн түрүү һуурида ябана. Манай советскэ литература хадаа хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадал эрид буруушаан, тэрээниие усадхахын тула тэмсэл ябуулдаг ба арадай хүсэл эрмэлзэлгые тодо гүнзэгыгөөр харуулдаг байна. Пролетарска литературын һуури табигша М. Горький өөрынгөө зохёолнууд соо арад зондо империалистическэ дайн сэрэгэй харша ба мүлжэгшэдэй гараар үүдхэгдэдэг байһаниие элирүүлдэг һэн. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үедэ баяшуулаар тухирагдамал гадаадын булимтарагшадай шуһата муухай политиканьМаяковскиин, Шолоховой, Фурмановай, Всеволод Ивановой уран зохёолнууд соо эли тодоор харуулагдаһан байна,—гэбэ.

Элидхэлшэ болбол мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ советскэ литературын туйлаһан амжалтанууд тухай, гитлеризмые усадхаха хэрэгтэ «Залуу Гварди», «Дарагдаагүйшүүл» ба бусад зохёолнуудай нангин үүргэ гүйсэдхэһэн тухай хэлэбэ. Удаань дайнай хойто тээхи сталинска табанжэл соо шалгарһан уранзохёолшод—Сталинска шангай лауреадууд Бабаевский, Бубеннов, Николаева ба бусадай творчество тухай тодорхойгоор тогтон хөөрэхэ зуураа, Советскэ Бурят-Монголой литературын түргэнөөр хүгжэжэ байһаниие хэдэн олон жэшээ баримтанууд дээрэ харуулан хөөрэжэ үгөө.

—Агууехэ вождь нүхэр Сталин советскэ литературада эсэгын анхарал хандуулна. Советскэ литература—эб найрамдалай литература мүн, — гэжэ нүхэр Королева элидхэлээ дүүргэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр артист Прошин В. Маяковскиин шүлэгүүдые, залуу поэт Ч. Р. Намжилов эб найрамдалда зорюулһан шүлэгүүдээ, № 1 һургуулиин 10-дахи классай һурагша Иосиф Ярневский Хандалга тухай өөрынгөө шүлэгүүдые уншаа. Улан-Удэ городой 3-дахи һургуулиин һурагша Воробьева «Москва-Пекин», «Эдир наһатанай марш» гэһэн дуунуудые дуулаа.

Харадаггүйшүүлэй Бүхэсоюзна обществын уранһайханай самодеятельностиин коллектив «Эб найрамдалай түлөө», «Демократическа залуушуулай Гимн» гэһэн хоровой дуунуудые дуулаа. Харадаггүйшүүлһээ Николай Шишмарев, Михаил Мункуев гэгшэд элдэб дуунуудые шадабаритайгаар дуулажа, сугларгашадые һонирхуулаа. Нүхэр Витько «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө», «Арадуудай вождь агууехэ Сталинда» гэһэн шүлэгүүдые уншаа. Концертын түгэсхэл дээрэ композитор Блантерай зохёоһон «Сталин тухай дуун» дуулагдаа.

Р. Улзытуев. Д. Жарков.

Паровозно деподо

Сентябриин 21-нэй үдэр[...] часта паровозно депогой [...] булан соо машинистнууд, т[...] туһалагшад, кочегарнууд, [...]на, профсоюзна болон комсо[...]ско хүдэлмэрилэгшэд, хамта [...] зуугаад хүн суглараба.

«Советскэ арад эб найр[...] хамгаалхын ба бүхэжүүлхы[...]лөө тэмсэнэ» гэжэ элидхэл[...]лай парткомой секретарь н[...] В. Б. Воронов хэбэ.

Паровозой машинистын [...]шо-стахановец нүхэр Л. Н. [...]ченко, ехэхэн хэмжээнэй үнэ[...]лшэ арбилһан, өөрынгөө ме[...] бусадые һургаһан, депогой [...] машинист нүхэр А. М. Ка[...] бүхы Советскэ Союз дотор [...] болоһон машинист, Эб найр[...]лые хамгаалха Бүхэсоюзна [...]ференциин делегат нүхэр С[...] Асеев, машинист нүхэр В. И[...]жанов, депогой начальнигай [...]логшо нүхэр С. И. Велигу[...] болон бусад шэнэ дай са[...] түлөө, Эхэ орон соогоо комму[...] байгуулхын түлөө советск[...]нүүдэй тэмсэжэ байһан [...] зүрхэ хүдэлгэмэ патриоти[...] үгэнүүдые хэлэбэд.

Эб найрамдал хамгаалха С[...]скэ Комитедэй шиидхэб[...] бүрин һайшааһан тогтоо[...] һанайнгаа һүүлээр, Ханд[...]да гарнуудаа табин, эб на[...]далай түлөө эсэхэ сусахые [...]гүйгөөр тэмсэхэ байһанаа хар[...]ба.

В. Борис[...]

Модошодой үгэ

Баруун-Тарбагатайн лесп[...] хозой хүдэлмэришэдэй, инже[...] -техническэ хүдэлмэрилэг[...] болон албахаагшадай хамты[...]лаан һаяхан болобо. Эб на[...] далай Бүхэдэлхэйн Соведэй [...] далгада гар табилгын ка[...] Советскэ Союз дотор үнгэр[...] тухай эб найрамдал хамга[...] Советскэ Комитедэй шиид[...]рииe тус коллективэй гэшүү[...]шааба.

Модо шэрэхэ жэлэйнгээ тү[...]үни дүүргээд, мүнөө 1952 он[...] сэбөөр хүдэлмэрилжэ байһа[...]хим механизаторнуудай нэгэ[...] хэр Борис Давыдов иигэж[...] дүүлбэ:

—Бүхы советскэ арадтай [...] манай коллективэй гэшүү[...] түүхэтэ документдэ гараа [...]тайгаар табиха байһандань [...]нэб. Тус Хандалгада гараа [...]бяад, эб найрамдал бүхэжү[...] түлөө стахановска вахтада [...] сахаб. Үдэрэйнгөө даалга[...] 200 процент хүрэтэр дүүр[...] жэлэй дүүрэтэр үшөө нэгэ [...] нормо дүүргэхэб. Энэмни [...]дай үүдхэгшэдтэ шанга со[...] болог лэ!

Үгэ хэлэлгын дүүрэһэнэй һ[...] тус коллективэй гэшүүд Хан[...]да гараа табижа эхилбэ. Эб [...]рамдалай вахтада жагса[...]тоо мүнөө олошоржо байна.

Д. Очирж[...]

ГАЛУУТА НУУРАЙ ГАЛНУУД

ОЧЕРК

Һарьдаг үндэр Хамар дабаанай хормойдо оршоһон Галуута-Нуурай толи шэнги тунгалаг һаруул нюрууень харахадаа, бишыхан Намсарайн зүрхэн баяраар лугшан сохидог һэн. Зунай аяма халуун үдэрнүүдтэ үеынгөө нүхэдөөр сэбэрхэн уһыень салгидхаан ойможо, тамаран сэнгэгшэ һэн.

Геологууд ерэжэ, Галуута-Нуурай эрьедэ вышкэнүүдые бодхобо. Тэрэ сагһаа хойшо, Намсарай хадаа түрэл дайдынгаа баян һайханиие бүри ехээр һонирхон, колхоз шадар байрлаһан геологуудтай нигта холбоо байгуулжа, тэдээнтэй хододоо уулзадаг, хөөрэлдэдэг заншалтай болоо һэн.

Уданшьегүй геологууд Галуута-Нуур шадар шулуун нүүрһэнэй ехэ хэбтэшэ олобо. Тиин Намсарайн хэмгүй ехээр баярлаһаниинь гайхалтай бэшэ.

Шэнжэлэгшэдэй удаа шахтын барилгашад ерэбэ... Сталинай нэрэмжэтэ түрэл колхозһоонь холо бэшэ шулуу нүүрһэ ашаглаха үндэр үндэр барилганууд байгуулагдажа, гудогууд ханхиналдан, руднигуудай галнууд нюдэ һаргаамаар яларба. Мүн Галуута-Нуурай эгээ эрье шадар шулуу нүүрһэнэй уула хада шэнги үндэр үндэр обоохойнууд урган үзэгдэбэ. «Хара алта» ашаалһан ута ута эшелонууд хойто зүг тээшэ, республикын столица — Улан-Удэ шэглэн, хойно хойноһоо һубарина, мүн улам саашаа агууехэ Эхэ ороной бүхы һудал магистральнуудаар таража, хурдан түргэнөөр хүгжэн байһан промышленна центрнүүдэй тэжээлынь болоно.

Урда сагта хон жэн, хуудам тала байһан Галуута-Нуурай эрьедэ мүнөө хэдэн дабхар гоё һайхан барилгануудтай томо гэгшын һуурин тогтонхой. Тэндэ — шахтёрнууд ажаһуудаг. Харагты, һууринай гол дундань! Дунда һургуулиин байшан, хэдэн олон магазинууд шэнээр баригдаа. Фонтануудаар һэрюусүүлэгдэһэн сэсэрлиг паркшье гансаараа хэды үнэтэйб даа! Эдэ бүгэдөөрөө залуухан Намсарайда үльгэр соохидол үзэгдөө һэн.

Урда сагта дүлии балай байһан тала дайдын үнгэ шарайнь ямар жэгтэй түргэнөөр хубилаа гээшэб! Үдэшэндөө нюдэ һаргаама хурса гэрэл доро шахтёрнуудай хүхюу урматай хөөрэлдөөн таһалгаряагүй соностоно, баһа моторнуудай дүнгинөөн замхашагүйгөөр дуулдана. Эдэ бүгэдэ уужам Загустайн халима билтарма ажабайдалай һудалынь болоо. Өөрынгөө ажабайдалые шахтатай холбохо гэжэ Намсарай эрид хатуугаар шиидэбэ. Заримдаа Галуута-Нуурай Рудоуправленидэ нюусаар ерэжэ, шахта эльгээхыень гуйгша һэн. Теэд кадрнуудай таһаг наһаншни хүсөөдүй гэжэ ажалда абахаяа арсадаг байба. Тэрэ гэһээр хэдэн жэл үнгэржэ, Намсарайшье бээ хүсэбэ. Горно-промышленна һургуулида абалга соносхогдоһон тухай мэдээсэл дуулдаба. Намсарай Раднаев тиишээ шууд эрмэлзэбэ. Тэндэ абтаад байхадаа, хэмжээлэшэгүй ехэ баяр баясхалан Намсарайе эзэлжэ, горно хэрэгые онсо һайнаар шудалжа эхилээ һэн. Уданшьегүй тэбхэр 9 һара үнгэрбэ. Намсарай горно-промышленна һургуулиие амжалтатайгаар дүүргэжэ, одоошье һанаһандаа хүрэбэ даа.

Практическа хүдэлмэриин түрүүшын, сэдьхэл хүдэлгэмэ үдэрнүүд... Комсомолец Намсарай Раднаев лава соо! Тэрэ—№ 2 шахтын навалоотбойщик! Намсарай лава соошье ород нүхэдтэйгөө хамта һургуулияа оролдосотойгоор үргэлжэлүүлнэ. Тэдэнэрынь транспортёр түргэнөөр дүүргэхын тула хүрзээ шадамараар ашаглаха, секунда бүхэниие химгадаха хэрэгтэ тэрээниие ханамжатайгаар һургана. Тиин Намсарай түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэдэг болобо.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозһоо комсомолецууд Лудуп, Хандажап Бальжинимаевууд ерэжэ, горно-промышленна һургуулида Намсарайтай хамта ороо һэн. Мүнөө тэдэнэр гурбуулаа нэгэ шахтада сугтаа ород нүхэдэй туһаламжатайгаар хүдэлмэрилнэ. Зэргэлэн байһан № 5 шахтада нютагайнь нүхэр навалоотбойщик Баир Бальчинов ажаллана. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд — залуу горнягуудай үеын нүхэд нютагайнгаа хүбүүдые харахадаа баярлан омогорхоно. Гансашье Намсарай Раднаев ба тэрэнэй нютагаархин бэшэ, мүн Галуута-Нуурай горно-промышленна һургуулиие дүүргэһэн 40 хүн бултадаа үдэрэйнгөө даалгабари түсэб 130 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ, магтаалтай һайнаар хүдэлмэрилнэ. Һургуули дүүргэгшэдые гурбан дабхар, гэрэлтэй, уужам гэрнүүд соо байрлуулба. Парти ба правительствын иимэ халуун анхарал оролдолгодонь харюу болгон, тэдэнэр ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлнэ. Комсомолец Силецкий түсэбөө 170 гаран процент дүүргэнэ.

Навалоотбойщигууд Силецкий, Сысой Раднатаров, Намсарай Раднаев ба тэдэнэй нютагаархид № 2 шахтатай нигта холбоотой болонхой, шахтань үнгэрэгшэ һарынгаа түсэб 114 процент дүүргэө.

Галуута нуурай нүүрһэшэд Эхэ орондоо бэлэг болгон, июль һара соо 2,5 эшелон шулуу нүүрһэ түсэбһөө гадуур малтаа. Энэ амжалта руднигай бүхы шахтануудай хүсөөр туйлагдаа. № 2 шахтын горнягууд комсомолец-врубмашинист Данил Юговые илангаяа магтадаг юм. Залуу нүүрһэшэд түсэбэй ёһоор малтагдаад орхигдоһон газарһаа шулуу нүүрһэ дахинаа түнхин суглуулжа, түсэбөө нэгэнтэ бэшэ үлүүлдэг юм. Сысой Раднатаров өөрынгөө нүхэр Намсарай Раднаевһаа, тэрэнэй нютагайхидһаа үльгэр жэшээ абажа ажалладаг заншалтай болонхой.

Заримдаа үдэшэлэн тэдэнэр ханин нүхэдтэеэ хамта Сталинай нэрэмжэтэ колхоз ошожо, Намсарайн гэртэхиндэ — артелиин хонишон Радна Данзановичында айлшалдаг. Хонишоной бүлэнэр № 2 шахтаһаа айлшадай ерэхэдэ бэяртай хүхюунээр угтадаг. Колхозой наһажаал хонишод Галуута-Нуурай залуу шахтёрнуудай хөөрөөе шагнахадаа, тэдэнэй туйлаһан амжалтанууд тухай дуулахадаа үнэн зүрхэнһөө баясадаг ба омогорходог юм. Сталинска шэн зоригто үетэниие харахадаа үбгэд хүгшэдшье, бүхы хүнүүд ехээр омогорходог бшуу.

Урда сагта дүлии балай байһан Галуута-Нуурай оршон тойрониие гансал сталинска үеын хүнүүд гайхамшагтайгаар хубилгажа шадаа. Шэпэ табигдаһан түмэр харгыгаар паровозуудай зуралзан гүйлдэхэнь, руднична электростанциин хурса гэрэлтэй галнуудай ялархань мэнэ һаяхан нүүдэл байдалтай байгшадые ямар ехээр баясуулнаб даа!

Газар дайдын гүнзэгыдэхи нюусые эзэн гараар уудалан байһан комсомолец Намсарай Раднаев, навалоотбойщик Сысой Раднатаров шэнги хүнүүдые үбгэд хүгшэдэй суурхуулан магтахань гайхалтай бэшэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозһоо дэбжэһэн залуу горняк Намсарай Раднаев ба тэрэнэй нүхэд шахтёрой һайндэртэ нютагайнгаа үбгэд хүгшэдые байрадаа урижа асардаг, стахановска ажал үүсхэгшэ арюухан сэдьхэлтэй ород нүхэдтэйгөө танилсуулхые ехээр хүсэлэг юм. Мүн Петр Захарченкын хүтэлбэрилдэг навалоотбойщигуудай комсомольско-залуушуулэй бригадын шэн габьяата ажал тухай хөөрэхэдэнь, үбгэд хүгшэд ехэ анхаралтайгаар шагнадаг.

Петр Захарченкын ажал-ябуулгын героизм тухай повесть иимэ юм: руднигай партбюро нүүрһэ малталгын шэнэ шэнэ аргануудые шахтёрнуудай дунда эрид шууд нэбтэрүүлжэ эхилбэ. Петр Захарченкотай № 5 шахтын нач[...] уулзажа хөөрэлдэбэ. Һүү[...] Захарченкые ВЛКСМ-эй рүд[...] комитедтэ уриба. Петр Зах[...]ко шэнэ оньһон аргануудые [...]рүүлхэ тухай партбюрогой [...]халые ехэтэ һайшаан, практ[...] ажал дээрээ бодотоор бэел[...] гэжэ шахтёрско үнэн үгэе[...] һэн. Мүн № 5 шахтын комс[...]ско цеховой организациин [...]тарь байһан туладаа бүри[...] шэмтэйгээр оролсожо, хүд[...] модон тулгануудые түмэр [...]нуудаар һэлгэхэ тухай ком[...]стнуудай дурадхалые хал[...] дэмжэбэ. Тиин Петр Захар[...] комсомольско-залуушуулай [...]да багахан сагай турша соо [...] тулгануудые байгуулха ар[...]дые шудалаад, мүнөө [...] бригадануудта туһалжа б[...]

Үүсхэл түгэлдэр иимэ [...] Галуута-Нуурай руднигта [...] олон. Жэшээлхэдэ, перенос[...] Константин Сокольников б[...] сандр Грудининие ябаад [...] Тэдэнэр үдэр бүхэндэ [...] 2—2 нормо дүүргэдэг зан[...]

Хүбүүнэйнгээ иимэ гай[...] һайн хөөрөө шагнаал б[...] хонишо үбгэн Радна Да[...] үнэн зүрхэнэйнгөө захяа [...] һэн: «Өөрынгөө хани ород [...]һөө хололоо һуража ябаг[...]нэр таанадые илалтын зам[...]зээлэшье зоригжуулха». [...] үбгэнэй захяа дуулаад б[...] эсэгынгээ үнэтэ захяа бодо[...]рэнь бэелүүлхэбди гэжэ [...] шахтёрнууд тангаригдаа һэ[...]

Дурсагдаһан үгэнүүдэй [...] уданшьегүй мүрысөөнэй т[...]нэ эршэтэйгээр бадаржа[...]тын галнууд улам хурсаар [...]

П. Ту[...]

Нарин ба нарибтар нооһотой хонидые үсхэбэрилхын тула тэмсэнэбди

…ажалые улам хүгжөөжэ, …промышленностиие һайн …тай нооһоор хангаха хэрэгтэ …гүрэн ехэ анхарал хандуул-…

…ай зооветеринарна участогта …иловай нэрэмжэтэ колхоз …лог. Энэ колхоз һайн үүлтэ-…они үсхэбэрилхэдэ таарамжа-… бэлшээриин ба сабшалангай газартай.

… он болотор тус колхозой …-товарна фермэдэ нарин ба …тар нооһотой нэгэшье хонин …байгаа. Үүлтэрыень, илангаяа …ойнь шанар һайжаруулхын …нютагай шэрүүн нооһотой эхэ … советскэ меринос үүлтэ-…усануудтай ороондо оруулаг-… байха юм. Эдээнэй түлнүүд …тар ба шэрүүбтэр нооһотой, …иг, манай эндэхи сагай ула-… һайнаар таараһан, шэрхи …ууд байгаа. Нютагай үүлтэрэй …о орходоо эдэ һураггүй ехэ …үгэдэг байба. 1940 ондо эрэ …бүриһөө 2,2 килограмм, эмэ …бүриһөө 1,9 килограмм ноо-…таһан байна. Саашадаа энэ …ог үүлтэрэй хонидые олошо-… хүдэлмэри хэгдэһэн байна. …тиметрһээ богони бэшэ на-… ба шэрүүбтэр нооһотой, …иг хонидые үсхэбэрилхын …агабари хэгдэһэн байгаа. …до оруулхада эхэ хонин ба …удай ашаг шэмые, нооһо-… шанарые хараадаа абалса-…йнабди.

…идой ашаг шэмэ үгэлгэ бай-…а, харууһанһаа дулдыдадаг … энээндэ ехэ анхарал …лагдаһан байна. Колхозой … даагша А. Ф. Толстихин …айнгоо харууһа һайжаруул-…ула ехэ хүдэлмэри хэһэн бай-…бэлэй сагта хонин бүридэ …3 килограмм һайн шанартай …убһэн, 200—300 грамм кон-…рованнэ тэжээл үгтэдэг бо-… Фермын хүдэлмэрилэгшэд …тоо минеральна тэжээл эдюу-…дэг, нэгэ хониндо 10—15 … хараатайгаар дабһа үгэдэг …

…элээр дутагдалтай дээрэһээ …ай ба хабарай сагта хонидоо …даһан тариянай поли дээрэ …аг байна. Һалхитай хүйтэн …үдтэ хонидоо гаргадаггүй, …эйнь нормо ехэдхэжэ эдеэ-… юм.

…ай сагта хонидынь хуурай газарта бэлшээгдэдэг. Хурь-… зүбөөр харууһалхада ашаг … дээшэлэстэй. Тиимэһээ …ой фермын хүдэлмэрилэгшэд …ническэ заабариин ёһоор …дые түлжүүлдэг, харууһал-…йна. Март, апрель һарануудта …онид түрэдэг, тусгаар түхеэ-…эн байрын таһалга бүхэндэ …дынь ами аминдаа тэнжээг-… юм. Һаяхан гараһан хурь-… 3—4 дахин эхэдэнь табижа …ээд, һүниндөө эхэтэйнь хо-…аг байна. Урин дулаан боло-…урьгад ходо эхэтэеэ ябадаг. …даггүй эхэтэй байгаа һаань, …инь ондоо хониндо заядажа …даг гү, али үнеэнэй һү уг-… байна.

…гадта минеральна тэжээл …рдэ һайн. Эндэхи фермын …ол улаан шабар, түлеэнэй … ба дабһа холижо, хурьгад-…удэг. 4—5 һаратай болото- …хурьгадые эхэтэйнь ябуу-…лаад, эрэ эмээрнь илгажа, ондо ондоо группанууд болгоод харууһалдаг байха юм.

Эхэ хониной туранхай байгаа һаань, үдэр бүри һагшалһа, овёс, минеральна тэжээл эдюулэлсэдэг байна. Тиихэдэ шадал муутай эхир хурьгадые аминдань таһалжа харууһалдаг юм.

Тус фермын хүдэлмэрилэгшэд орооной кампанида ехэ анхарал хандуулдаг байна. Март ба апрель һаранаудта түл абахын тула орооной кампаниие октябриин 15-һаа декабриин 1 болотор үнгэргэдэг юм. Энээнэй эхилхын урда тээ һара шахуу байхада колхозой хонишод орооной кампани үнгэргэхэ түсэб зоотехнигтэй хамта табидаг, тэрээн соогоо ороондо оруулагдаха эхэ хонидой, эмэ түлгэнүүдэй, хусануудай тоо, тэрэшэлэн гараар ороондо оруулха хонидой тоо бэшэдэг байна. Һайн үүлтэрэй хусануудһаа бүлэг эхэ хонидые ороондо оруулхаар хараалагдадаг. Гадна, эмэ түлгэнүүдые жэл 8 һаратай болоогүйдэнь ороондо оруулдаггүй байна. Орооной кампаниин үедэ хусануудые һайнаар, садатарынь эдеэлүүлдэг, үдэр бүри 1,5 килограмм хүрэтэр овёс ба һагшадһа үгэдэг.

Хүшэ муутай туранхай эхэ хонидые аминдань илгажа, һайн концентрированнэ тэжээлээр хооллуулдаг юм.

1950 ондо эндэхи фермэдэ түрүүшынхеэ искусственна аргаар хонид ороондо оруулагдаһан байгаа. 400 толгой эхэ хонид ба түлгэнүүдые ороондо оруулжа, 375 хурьга абаһан байна. Фермын хүдэлмэрилэгшэд оролдосотой һайнаар ажаллан, һүүлэй хоёр жэл соо орооной кампаниие түсэбэй ёһоор үнгэргэжэ, абаһан түлнүүдээ нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн байха юм. Мүн һайн үүлтэрэй хонидые зүбөөр илгажа, һайнаар харууһалһанай ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ хонидойнь ашаг шэмэ үгэлгэ дээшэлээ. 1950 ондо бүхы хонидойнь 30,5 процент нэгэдэхи ба хоёрдохи классай байгаа һаа, 1951 ондо — 43,2 процентнь 1 ба 2-дохи классай болоһон байна. Тиихэдэ, нарин ба нарибтар нооһотой илгамал классай хонид олошороо. Нооһониинь жэл бүри ехэдэһэн ба шанарынь һайжарһан байна.

Зарим хонид үлэмжэ ехэ нооһо үгэдэг байгаа. Жэшээнь, 89 килограмм амидын шэгнүүртэй № 8394 хонин 8—9 килограмм нарин нооһо үгэдэг. Энээнһээнь хэдэн метр тон һайн шанартай нооһон бүд нэхэгдэхэ байна. № 9385 хонин — 8,6 килограмм, 5 наһатай № 9654 эхэ хонин—9,2 килограмм нооһо үгэһэн байна. Энэ фермэдэ 34 эрэ ба эмэ хонид дунда зэргээр хонин бүриин 5 килограмм нооһо үгэһэн байха юм.

Дунда зэргээр эрэ хониной амидын шэгнүүр 60—65 килограмм, эмэ хониной — 50—60 килограмм болоно. Дунда зэргээр эрэ түлгэнүүдэй амидын шэгнүүр 35—40 килограмм, эмэ түлгэнүүдэй — 30—35 килограмм болоно.

Һайн шанартай нооһо хонидһоо абахадаа колхоз ехэ олзо доход оруулна. 1949 ондо колхозой бүхы олзын 8 процентнь, 1950 ондо—11 процентнь, 1951 ондо — 10 процентнь хониной нооһонһоо ороһон байха юм.

Мүнөө тус колхозой фермын хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Эдэ бүхы амжалтанууд хадаа тус фермын хонишод Д. Смолина, П. Игумнова болон фермые даагша нүхэр А. Толстихинай оролдосотой ажалай аша үрэ мүн. Хонишон нүхэр Игумнова һайнаар хүдэлмэрилжэ, «Республикын эрхим хонишон» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

Тус колхозой хонишод хонин ажалаа улам хүгжөөхын, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхын тула эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Т. Чекин, Бичурын аймагай Бага-Куналейн зооветучастогые даагша.

КЯХТЫН АЙМАГТА

ҺҮ, ҮНДЭГЭ, БРЫНЗЭ ТУШААЛГАЯА ДҮҮРГЭБЭ

Ленинэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ һү, брынзэ ба үндэгэ тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэбэ.

Мүн «Красное знамя», Ворошиловай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозууд брынзэ ба үндэгэ тушааха түсэбүүдээ дүүргэнхэй.

КОЛХОЗОЙ ЗУГЫН АЖАЛ

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз зугын 50 бүлэтэй юм. Колхозой зугышэн Алексей Кирсанович Казаков мүнөө жэлдэ 4 центнерһээ дээшэ мёд абаба.

Тус колхоз мёд худалдаһан мүнгөөрөө колхозойнгоо клубта гармони, сонхын хүшэгэ болон бусад культурна хэрэгсэлнүүдые абаа.

ШЭНЭ ПУНКТ НЭЭГДЭБЭ

Кяхтын маслопром Кировэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ сепараторна шэнэ пункт нээбэ. Тэрэ пунктда Кировэй нэрэмжэтэ ба «Большевик» колхозууд һүеэ тушаадаг болоо.

ЦЕНТНЕР РАНЕТ ХУРЯАБА

Эдир технигүүдэй Кяхта городтохи станциин туршалгын багахан участок дээрэ мүнөө жэлдэ «Ранет» гэжэ яблока һайнаар ургаба. Тэндэһээ центнерһээ үлүү яблока хуряагдаа.

ПИОНЕРВОЖАТАНУУДАЙ СЕМИНАР

Аймагай һургуулинуудай ахалагша пионервожатануудай семинар үнгэргэгдэбэ. Семинарта хабаадагшад элдэб шухала темэнүүдээр лекцинүүдые шагнаба. Семинарай һүүлээр пионервожатанууд элдэб наадануудые, коллективнэ танцануудые үнгэргэхэ ябадалтай танилсаһан байна.

УРАНҺАЙХАНАЙ НОМУУДЫЕ УНШАЛГА ҮНГЭРГЭГДЭНЭ

Ю. Ф. Могильниковагай нэрэмжэтэ Кяхтинскэ городской библиотекын хүдэлмэрилэгшэд Куйбышевай нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин сёдолой цехын коллективэй дунда уранһайханай номуудые хамтаараа уншалга үнгэргэнэ.

Тус коллектив Сталинска шангай лауреат Николаевагай «Халалга» гэжэ номой 3 бүлэгые һаяхан уншаа.

В. Чиркина.

Түрүү участок

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой шэрэм-шудхалгын цехын коллективэй гэшүүд Агууехэ Октябриин 34 жэлэй ойн үдэр хүрэтэр жэлэйнгээ түсэб дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Тус цех шэрэм шудхалгаар завод соогоо түрүү, стахановска участок болонхой. Эндэхи единэ халаанай начальник техник-лейтенант нүхэр Дашидондоков үнинһөө хойшо шудхалаашан ябаһан тулада, дүршэлтэй хүтэлбэрилэгшэ болонхой. Энээнэйнь ашаар манай участок үдэрэйнгөө нормые дунда жэшээгээр 200-гаад процент дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Лидия Коробельниковагай үнэтэ үүсхэл халан абаһан нүхэр Красиковагай хүтэлбэрилдэг стахановска бригадын гэшүүд голоһо гаргалгые огтолон усадхажа, ехэхэн алмалта хэһэн байна. Жэшээнь, гансахан сентябрь һарын түрүүшын хахадта 56 килограмм проволоко, 20 килограмм хадааһа алмаһан байха юм.

Цилиндр буталдаг бригадын түрүү обрубщигууд Гнеушева нормоёо 200 гаран процент, Красинова—240 гаран процент дүүргэнэ.

Энэ цех соо шэрэм шудхалга холисогүй сэбэрээр, эрхим шанартайгаар хэгдэнэ. Тус участогай группарторг нүхэр Зефирова эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухайда үдэр бүри хөөрэлдөө үнгэргэнэ, газетэ уншажа үгэнэ.

А. Мельников, ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын нормировщик.

Һурагшад рябина түүнэ

Бабушкин городой № 56 һургуулиин һурагшад һаяхан нэгэ амаралтын үдэр воскресник эмхидхэжэ, 2 тонноһоо үлүү рябина гэжэ жэмэс түүһэн байна. Тус һургуулиинхид түүһэн жэмэсээ городойнгоо эдеэ хоолой комбинатда тушааба. Һурагшад Корнаков, Л. Луговая, М. Карамышева гэгшэд тус бүриин 15—17 килограмм рябина түүжэ тушаагаа.

Н. Святогор.

ОРОЛДОСОТОЙГООР ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

…рын аймагай Гушадай со-… Калининай нэрэмжэтэ то-…олон колхоз нёдондо үбһэ … багаар бэлэдхэһэнэй гэ-…эрэгшэ үбэлжэлгын турша …дэһэн нилээд ехэ хохидо-…ин гаргахагүй ба ниитын-…да садхалан дулаан үбэл-…ангахын түлөө тэжээл бэ-… хүдэлмэриие үргэн да-…гаар ябуулжа байна. Энэ …1288 гектар сабшалан саб-…һан аад, 1650 гектар саб-… үбһэ гараха элдэб газарнуу-…ынь сабшажа, һайн ша-… үбһэ бэлэдхэнэ. Наран сэ-…энүүдээр, мүн элдэб но-… нилээд ехэ силос дараг-… тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ Анд-…аровай бригада илангаяа …р хүдэлмэрилнэ. Тэрэшэлэн … бэлэдхэлэй түсхай бригада бригадир Парамон Иванович Павловай хүтэлбэреэр нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Энэ бригадынхид мянгаад центнер үбһэ, 1200 центнер набша мүшэр бэлэдхэһэн байна. Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ колхознигууд Куприянов, Григорьева, Слепнёва болон бусад оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Колхозой һүнэй-товарна фермэ (даагшань коммунист Андрей Иванов) малайнгаа үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэжэ байна. Малай дэбисхэр хэхын тула олон сомоо хохир хатаагданхай. Мүн малай хорой хотонууд һайнаар заһагдажа байна. Кирилл Тимофеевэй, Хандажап Дашиевай даажа байһан гүүртэнүүд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилдэг. Эдэ гүүртэнүүдэй малшад Георгий Калашников, Фёдор Ткачёв, Варфоломей Авдеев гэгшэд өөһэдынгөө дааһан үхэрнүүдые ногоотой һайн бэлшээри дээрэ үглөөгүүрһээ үдэшэ орой болотор адуулна. Мүн нэгэдэхи бригадын гүүртын һаалишад Нимацу Цыбикдоржиева, Мария Иванова гэгшэд өөһэдынгөө дааһан үнеэдһээ һү ехээр һаажа, һаалида тушаана. Эдэ һаалишад олон жэлдэ энэ ажалда хүдэлмэрилжэ, нилээд ехэ дүршэлтэй болонхой. Мүнөө тэдэнэр эб найрамдалай вахтада жагсаад, Октябрьска революциин 34 жэлэй ойн һайндэрые улам үндэр амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байнад.

Ю. Дагбаев.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭМДИ

… үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые …э эхилһэн байнабди. Мүнөө …рдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэ-…ыдөө дүүргэгдээ.

…гашадай түсхай бригада … байгаабди. Тус бригада…ууд барилгын материал-…олһөн бэлэдхээд, хурьга-…галнуудай, тахягай тино-…ануудые барижа дүүргээ. …тэ бодо малай дулаан …д, һарабшатай сарайнууд … заһабарилагдажа бэлэн болонхой.

Барилгын бригадын гэшүүд Бадмацырен Жанаев, Очир Будаев, Зэнды Доржиев, Дмитрий, Яков, Иван Гороховскитан эрхимээр хүдэлмэрилөө. Эдэ нүхэдэй оролдосотой хүдэлмэриин ашаар Суулга гэжэ газарта 600 гаран хониной байха шэнэ байранууд баригдаа.

Ашаг ехэтэ хонин ажал хүгжөөлгөөр Хориин аймагай Үдын сомсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй хандалгатай танилсаад, манай колхозой ОТФ-эйн хүдэлмэрилэгшэд хонидой тооё олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, үүлтэ рынь һайжаруулха, бэлшээриие зүбөөр хэрэглэхэ, мүн хонин ажал дээрэ ажалай эмхидхэлгые һайжаруулхын тула ойрын жэлнүүдтэ горьтой хүдэлмэри хэхэ гэжэ хараалһан байна.

Д. Гармаев, Мухаршэбэрэй аймагай, Октябриин сомоной «Шэнэ Байдал» колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Гээгдэлээ дары усадхаха

Баруун-Тарбагатайн леспромхоз модо шэрэхэ гурбадахи кварталайнгаа түсэб таһалдуулхын туйлда хүрөөд байна. Энээниие хэдэн баримтанууд гэршэлнэ: июль һарын түсэб 83 процент дүүргэгдэһэн байгаа һаа, август соо 14 мянган кубометр модо шэрэхын орондо мүнил 7 мянгые шэрээ. Энэ ямар шалтагаанһаа болооб?

—Август һара соо бороо ехээр ороһон дээрэһээ, харгы гэмтэжэ, ажалдамнай ехэ һаал хээ. Модо шэрэхэ түсэбөө дүүргээгүй дээрэһээнь хүдэлмэришэдтөө салингыншье түлөөгүйбди, — гэжэ директорые орлогшо нүхэр Николаев хөөрэнэ. Директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Зенин тэрэ үгыень батадхаха зуураа, иигэжэ мэдүүлнэ: «автопаркын хүдэлмэри гуримшуулагдаагүй зандаа, «Бурмонголлес» трест запасной частьнуудые элбэгээр үгэнэгүй. Манай леспромхозые перспективнэ бэшэ гэжэ тоолоод, трестын хүтэлбэрилэгшэд ямаршье туһаламжа үзүүлхэеэ болишоо».

Үнэнтэ дээрээ энэ шалтагаан зүб бэшэ байна. Юуб гэхэдэ, тус леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд модошодойнгоо дунда ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Эндэ стахановецууд олон. Теэд, тэдэнэрэй дүй дүршэл бүгэдын шадабари болгогдоногүй. Жэшээнь, шофёрнууд нүхэд Суворов, Миронов, Кучумов болон бусад тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые түргөөр зайлуулан, ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг хоёр зуутан болонхойнууд. Тиихэдэ, олонхи шофёрнуудынь үдэрэйнгөө нормые хэлэ дүүргэдэггүй байха юм.

Тус леспромхозой гаражай улаан булан соо орохоодо хүндэлэлэй доска, газетын витринэ гэхэ мэтэнүүд бииишье мүртөө, тэндэнь үни галабай юумэ бэшэгдэнэгүй, тооһондо даруулшанхай. Клубай хүдэлмэри юундэ ябуулагданагүйб гэжэ һурахадамнай рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сергеев иимэ харюу үгэбэ: «Клубые дааха шадамар хүн олдоногүй, тиихэдэ мүнгэн зөөри багаар һомологдоо».

Леспромхозой партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд ниитэ-политическэ хүдэлмэриие модошодой дунда шангадхан, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ уялгануудаа дүүргэн, энэ гээгдэлээ усадхаха үүргэтэй.

Л. Ершова.

Сэлэнгэдэ ном худалдалга муугаар эмхидхэгдэнэ

Номуудые ажалшадай дунда тараан дэлгэрүүлхэ ябадалда эд хэрэглэгшэдэй коопераци, худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ уялгатай.

Гэбэшье, Сэлэнгын аймпотребсоюз энэ уялгадаа харюусалгагүйгөөр хандана. Тэндэхи магазинууд соо номууд стойкын саана хадагалаатай гү, үгышье һаа полконууд дээгүүр хайша хэрэг обоолоотой хэбтэдэг. Ном дэбтэр олониитын дунда дэлгэрүүлгэдэ зорюулагдаһан иллюстраци, плакадуудые нэгэшье магазин соо харахагүйт.

Аймпотребсоюзай базада, раймагта, культмагта болон аймагай бүхы сельпонуудта 135952 түхэригэй ном хэбтэжэ байна. Байгша он соо арайхан гэжэ 29.200 түхэригэй ном худалдагдаа.

Аймпотребсоюзай правлени энэ жэл 48000 түхэригэй ном, тетрадь ба һуралсалай элдэб хэрэгсэлнүүдые Когизһаа абаха байһан аад, мүнил 13939 түхэригтэ абаа. Энээнһээ шалтагаалжа зарим һургуулинууд учебнигүүдээр ба һуралсалай бусад хэрэгсэлнүүдээр дуталдажа байна.

Мүн аймагай библиотекые ба улаан булангуудые даагшад ажалшадай дунда ном тараaха асуудалда хайхарамжагүйгөөр хандана.

Гадна колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, эмхи зургаануудай парторганизацинууд ном тараалгада туһалнагүй.

В. Бадашкеев.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха

Уранһайханай республиканска харалгын үедэ Кяхтын культурын байшангай коллектив горьтойхон амжалта туйлаа һэн. Теэд тэрэ сагһаа хойшо тус коллектив ажал ябуулгаа огто зогсоожорхинхой.

Мүн коллективэй зарим гэшүүдэй самодеятельностиингээ ажал ябуулга һэргээхэ гэжэ хэды оролдоошье һаань, культурно-гэгээрэлэй таһаг туһалнагүй.

Кяхта городой культурын паркда энэ зунай ба намарай туршада нэгэшье концерт харуулагдаагүй ба тэндэ лекци, элидхэл гэхэ мэтэ уншагданагүй. Паркда сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ гэжэ суглараһан залуушуул танца хээд, үгышье һаа, хооһоор шууялдаад лэ тарадаг заншалтай.

Теэд, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулхын тула аймсоведэй гүйсэдком ямаршье хэмжээ абанагүй.

Вас. Жигжитов.

Номой магазинай үгы дээрэһээ...

Ахын аймагта ажалшадай дунда ном тараалга тоогдоногүй. Тус аймагай центртэ мүнөө хүрэтэр номой магазин байхагүй. Тиимэһээ худалдагдахаар асарагдаһан элдэб номууд ба учебнигүүд аймпотребсоюзай складта, мүн аймагай центральна магазинай полко дээрэ тооһондо дарагдажа хэбтэнэ. Эндэ учебнигүүд үгы юм.

Мүн аймпотребсоюз хүдөөгэй магазинуудта элдэб номуудые эльгээнэгүй.

Д. Дугаров.

„Бурят-Монголой үнэн“ газетэдэ бэшэһэнэй һүүлээр

„Ниитэ-политическэ хүдэлмэри халирхайгаар хүтэлбэрилнэ“

Манай газетын августын 8-най номерто иимэ гаршагтай статья толилогдоһон юм. Статья соо Ториин аймагай «Улаан Бургалтай», Андреевэй нэрэмжэтэ колхозуудай ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин муугаар табигдаһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

ВКП(б)-гэй Ториин айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын уялгые гүйсэдхэгшэ нүхэр Браунай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо дурсагдаһан баримтанууд бултадаа тодороо. Ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайжаруулхын тула август соо агитаторнуудтай кустовой семинарнууд үнгэргэгдөө. Хэблэл тараалга шалгахын тула бүхы колхозуудта түсхай түлөөлэгшэд эльгээгдээ.

«Улаан-Бургалтай» колхозой партийна эхин организациин суглаан дээрэ тус статья зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Парторганизациин секретарь нүхэр Жапов ба агитатор нүхэр Бадмаева газетэнүүдые захидаг болоо. Тус колхоздо ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайжаржа эхилээ. Эндэ социалистическэ мүрысөөн дэлгэржэ байна. Колхозой радиоузелые заһабарилха хэмжээ абтаа.

Андреевэй нэрэмжэтэ колхоздо агитколлектив эмхидхэгдээд, агитаторнууд ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулжа эхилээ. Тус колхоздо партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулхын тула ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилэгшэ эльгээгдэһэн байна.

„Сүүргатай клуб ба ябталаатай номууд тухай“

Иимэ гаршагтай статья манай газетэдэ толилогдоһон юм. Тус статья соо Баргажанай аймагай Баянголой сомоной хүдөөгэй клуб ба библиотекэ хоёрой муугаар хүдэлмэрилжэ байһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соо заагдаһан дутагдалнуудые зайлуулха хэмжээ абтаа гэжэ манай редакцида ВКП(б)-гэй Баргажанай айком мэдээсэбэ.

Аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Словоохотов тус сомоной клубай ба библиотекын хүдэлмэриие шалгахын ба бодото туһаламжа үзүүлхын тула Баянгол эльгээгдээ. Гадна, газетын статья хүдөөгэй клубай суглаан дээрэ хэлсэгдэжэ, тэрэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа.

Улан-Үдын оперо ба балетэй шэнээр баригдажа байһан театрта газаа тээхи архитектурна гоёолто, доторойнь гоёолгын худэлмэри хэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: лепщик Н. Кривогородницев хоёрдохи дабхарай сахаригтаһан фойе соо сонхонуудай хоорондохи гоёолто хэжэ байна.

Ф. Моренецын фото.

Городые үргэдхэн байгуулха генеральна түсэб

1950 ондо Российска Федерациин Министрнүүдэй Совет Улан-Удэ городые ойрын хорин жэл соо үргэдхэн байгуулха проектые, мүн ойрын арбан жэл соо хэгдэхэ барилгын түрүүшын ээлжээнэй түсэбые баталһан байна.

Түрүүшын ээлжээндэ Илалтын проспект баригдажа, Мухинска улица шэнэдхэгдэжэ дүүргэгдэхэ, Ленинэй, Сталинай, Куйбышевай, Доржи Банзаровай улицанууд шэнэдхэгдэн байгуулагдаха, мүн Набережна улицаар Уда голые зубшуулан олон гэрнүүд баригдаха юм. Дамбын барилга дүүргэгдэжэ, бетоноор хушагдаха, тэрэниие зубшуулан модон таригдаха байна.

Илалтын проспектые зубшуулан гурба-дүрбэн дабхар гэрнүүд, дүрбэн дабхар шэнэ универсальна магазин баригдаха юм. Тэрэ магазинай баригдаха талмай мүнөө олдонхой. Тус проспект асфальтаар хушагдаха, хоёр талаарнь модон ба сэсэг таригдаха байна. Мүнөө байһан эрье, жалганууд жэгдэлэгдэжэ, шэнэ театрһаа эхилээд, Серовой нэрэмжэтэ клуб хүрэтэр фонтантай, беседкэнүүдтэй сквернүүд байгуулагдаха юм.

Мухинска улицаар дүрбэн дабхар гэрнүүд бодхоогдохо. Тэрэ улицаһаа трамвайн харгы татагдан, город соогуур гаража, мяханай комбинат хүрөөд, ПВЗ-гээр тойрон һөөргөө Мухинска улицада гараха байна. Үдын урда бэеын Бабушкинай улицын хоёр талаар гурба-дүрбэн дабхар гэрнүүд баригдаха юм.

Городой генеральна түсэбэй ёһоор гэр байранууд тон олоороо баригдахаар хараалагданхай. Мүнөө байһан нэгэ дабхар гэрнүүд Лысая гора өөдэ урилагдаха байна.

Городто ойрын 10 жэл соо хэгдэхэ барилгын түсэб бүхы заводуудай, фабрикануудай, эмхи зургаануудай директорнүүдтэ эльгээгдэнхэй.

Городской главна архитекторэй управлени хадаа Улан-Удэ городой ерээдүйнь тухай предприятинуудта, эмхи зургаануудта хэдэ хэдэн элидхэлнүүдые хэһэн, энээн тухай радиогоор хэлэһэн, хэблэлдэ бэшэһэн, ерээдүйн городой фрагментнүүдые, картинануудые харуулһан байна. Городые үргэдхэн байгуулха генеральна түсэбые дүүргэхэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Гэбэшье, зарим заводуудай, фабрикануудай хүтэлбэрилэгшэд городые үргэдхэн байгуулха түсэб дүүргэхэ талаар биратай хүдэлмэри ябуулнагүй.

Паровозо-вагонно завод (начальнигынь нүхэр Бутко) жэл бүри ажаһуудалай 2600 квадратна метр талмайтай гэр байра бариха ёһотой байһан аад, мүнөө оройдоо 1000—1500 квадратна метр талмайтайе барина. ПВЗ болбол Илалтын проспектдэ, Мухинска улицада мүнөөдэр 4 дабхар нэгэшье гэр бодхоогоогүй байһаар.

Капитальна барилгын таһагай начальник нүхэр Лукьяница 1951 оной дүрбэдэхи кварталда баригдаха ёһотой 12 квартиратай хоёр гэрэй, 8 квартиратай хоёр гэрэй техническэ документацие мүнөө хүрэтэр проектнэ контороһоо тушаажа абаагүй байһаар.

Большевистскэ парти, Советскэ правительство гэр байрын барилгада халуун анхарал хандуулжа, тон ехэ мүнгэн зөөри һомолно. Гансахан 1951 ондо гэр байрын барилгада 10 миллион түхэриг һомологдонхой.

Энэ туйлай ехэ мүнгэн зөөриие ээзэн ёһоор гаргашалхын тулада барилгын үнэ сэнгые саг үргэлжэ доошолуулха болзорынь богонидхон хорооход барилгын бүхы хүдэлмэринүүдэй шанарые эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

«Главсельэлектрын» конторо (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Козель) 1951 ондо баригдаха ёһотой 8 квартиратай байрын гэрэй документациие мүнөө хүрэтэрөө зохёогоодүй. Мүн Дээдэ-Березовкын хирпиисын завод, столовонуудай трест, Союззаготтранс, Бурпромсовет энэ жэл бодхоохо ёһотой гэр байрануудай барилгые үшөө захалаагүй байһаар.

«Бурмонголлес» трест үнгэрэгшэ жэл гэр байрын барилгые таһалдуулһан байбашье, тэрээнһээ һургаал үшөө абаагүй, мүн мүнөө жэлдэшье хоёр гэрэй барилгые таһалдуулхаяа байна.

Мяха-консервын комбинат (директорынь нүхэр Сарбаев) гэр байраар ехэхэн дутагдалтай мүртөө барилгын хүдэлмэриие тон удаанаар ябуулна. Сэмбын фабрика (директорынь нүхэр Паршин) энэ жэлдэ нэгэшье барилга хээгүй.

Папанинай улицадахи 64 квартиратай байрые штукатурдалга, мүн тэндэ 24 квартиратай шэнэ гэр барилга даншье удаанаар ябуулагдана. Иимэ жэшээнүүд олон.

«Бурмонголстрой» трест (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Топоров) техническэ кадрнуудай, хүдэлмэриин хүсэнэй, финансова талаар ехэхэн туһаламжа хэрэглэжэ байна.

ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёһоор, театрын барилга энэ оной ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэгдэхэ ёһотой. Энэ шиидхэбэриие бэелүүлхын тулада барилгын темпые хурдадхаха бүхы хэмжээ абаха шухала.

Гэр байра барилгын темпые түргэдхэжэ, ашаглалгада үгэлгые хурдадхаха ябадалда ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд тон ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Городской болон районно Соведүүдэй гүйсэдкомууд городые үргэдхэн байгуулха программые түргэн бэелүүлхын тула барилгын түсэбүүдэй дүүргэгдэхэ ба үлүүлэн дүүргэгдэхэ ябадал туйлаха зэргэтэй.

Һаяхан городской Соведэй гүйсэдкомой заседани боложо, тэрээн дээрэ ойрын 2—3 жэл соо хэгдэхэ барилгын түсэб баталагдаа. Тэрэ түсэбэй ёһоор түрүүшын ээлжээндэ Илалтын проспектын барилга дүүргэгдэхэ, тус проспект ба Трактовой улица хоёрой буланда 32 квартиратай томо байшан баригдаха, ПВЗ-гэй соцгородогто 64 квартиратай байра баригдаха гэжэ хараалагданхай. 1952 ондо баригдаха областной больницын, зооветинститудай, хүдөө ажахын техникумэй байшангуудай бодхоогдохо талмайнууд заагдажа үгтөө.

Городой бүхы организацинууд болбол городые үргэдхэн байгуулха түсэбые таһалдуулхагүйн тула гэр байрын, һургуулинуудай болон бусад барилгануудай техническэ документациие дары түргэн бэлдэхэ ёһотой.

Барилгые түргэн бодхоожо, ажалшадай хэрэглэмжые хангаха, городые үргэдхэн байгуулгын түсэбые саг болзор соонь дүүргэжэ, Улан-Удэ городоо гоё һайхан столица болгохо гээшэ барилгын бүхы организацинуудай арюун уялга мүн.

Барилгада һомологдоһон мүнгэн зөөриие дүүрэнээр, ашагтай туһатайгаар гаргашалха, 1951 ондо ашаглалгада үгтэхэ ёһотой бүхы гэр байрын барилгануудые дүүргэхэ шухала.

Городнай түргэн ургажа, гоё һайхан боложо байна. Бүхы оролдолго ба хүсэеэ гаргажа, генеральна түсэбөө бэелүүлээд байбал, городнай бүри гоё һайхан болохол.

В. Павлов,
Улан-Удэ городой главна архитектор.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

ПАРИЖ, сентябриин 24. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Сена департаментын 1.700.000 хүн гар табяа, энэнь департаментын хүн зоной 35 процент болоно. Һүүлэй хоёр һарын турша дотор Парижда ба тэрэ шадарай газарнуудта 450 мянган хүн Хандалгада гар табиба.

ТЕЛЬ-АВИВ, сентябриин 24. (ТАСС). «Кол-Гаам» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдал хамгаалха Кипр аралай комитет Кипрые Советскэ Союзда добтолхо база болгохо гэһэн англичанинуудай агрессивнэ түсэбүүдтэ эсэргүүсэлтэ хэхыень аралай хүн зониие уряалба. Кипрын хүн зоной дүрбэнэй нэгэ хубинь агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табяа.

Хитадай хүндэ промышленностиин амжалтанууд

ПЕКИН, сентябриин 24. (ТАСС). Арадай Республикын оршон мандажа байгаа хоёр жэлэй турша соо Хитадай хүндэ промышленностиин предприятинуудай туйлаһан амжалтанууд тухай мэдээсэл «Гуанминжибао» газетэдэ толилогдоо. Тэрэнэй зааһанай ёһоор, заводуудай ба шахтануудай үйлэдбэриин хүсэниинь японско эзэмдэлгын ба гоминдановска журамай үеынхиһээ 2—3 дахин ехэ болоо. Хүндэ промышленностиин бүхы гол предприятинууд 50 онойнгоо үйлэдбэриин түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ ороной хүндэ промышленность 21 гол зүйлэй продукци бүтээн гаргалгаар 1949 онойхиие 2,5 дахин үлүүлээ. Булад хайлуулдаг промышленностиин продукцинь 294 процентээр, үнгэтэ металлнуудай промышленостиин —190 процентээр, химическэ промышленностиин—90 процентээр, электропромышленностиин — 289 процентээр, машина бүтээдэг промышленностиин—241 процентээр ехэ болоо.

Хүндэ промышленностиин шухала һалбари—машина бүтээлгэ нилээд ехэ амжалта туйлаба. Машина бүтээдэг промышленность машинануудые өөрөө бүтээн гаргажа захалаа. Тяньцзиньска автомобильна завод автомобильнуудые, запасной частьчууд ба моторнуудые үйлэдбэрилдэг болонхой. Хүсэдбэшэ мэдээнэй ёһоор, машина бүтээгшэд хоёр жэлэй турша соо 270 гаран шэнэ түхэлэй продукци бүтээдэг болоо. Тракторнууд, үрэмдэдэг станогууд, агаарай тормозууд, зарим түхэлэй паровозууд урдань Хитад орон дотор оройдоо бүтээгдэдэггүй байһан аад, харин мүнөө хэгдэдэг болонхой. Шлюзуудай орёо частьнууд урдань Хитадта хэгдэдэггүй байгаа. Шанхайдахи булад хайлуулдаг, металлургическа ба машина бүтээдэг зуу үлүүтэй предприятинууд Хуайхэ мүрэн дээрэхи барилгада зорюулан тиимэ частьнуудые бүтээжэ захалаа.

Австралидахи референдумэй дүнгүүд тушаа

ЛОНДОН, сентябриин 23. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Австралида болоһон референдумэй үедэ үгтэһэн голосуудай гурбанай хоёр хуби шахуунь тоологдоо. Абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, австралийска 6 штадуудай 5-найнь олонхи хүнүүд коммунистическэ партиие хорихо эрхэ правительствода олгохо ба конституци хубилгаха гэһэн һэдэлгые буруушаагаа. Референдумдэ 5 миллион шахуу австралиецууд хабаадаба. Хуули гаргажа, коммунистическэ партиие хорихо гэһэн правительствын һэдэлгэнь буруу һүрэбэ. Парламентын шиидхэбэри ороной конституцида зүришэнэ гэжэ Австралиин верховно сүүд тодорхойлбо.

Англидахи парламентска һунгалтануудай урда тээ

ЛОНДОН, сентябриин 22. (ТАСС). Һунгуулиин урда тээхи кампаниин үедэ политическэ элдэб партинуудай түлөөлэгшэдэй радиогоор үгэ хэлэхэ гуримые британска радио-дамжуулгын корпораци (Би-Би-Си) соносхобо. Энэ гурим хадаа һунгэгшэдай үмэнэ компартиин түлөөлэгшэдэй радиогоор үгэ хэлэхэ арга боломжыень хаһана.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, сентябриин 24. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, дайсанда эсэргүү шэрүүн шанга байлдаануудые хэнэ, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Центральна ба зүүн фронтнууд дээрэ Арадай армиин соединенинүүд дайсанай үсэд шанга добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохибо.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба самолёдуудые агкан буудагшад Пхеньян, Нампхо, Вонсан, Саривонь, Хванчжу, Сохын ба Синьчхонь городуудые зэрлиг муухайгаар бомбодолгодо хабаадаһан дайсанай 11 самолёт унагаагаа.

КЭСОНДОХИ ХЭЛСЭЭНҮҮД ТУШАА

Ким Ир Сендэ ба Пын Дэ-хуэйдэ Риджуэй хандаба

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 23. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын токийско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, сентябриин 23-да генерал Риджуэй Корейскэ Арадай армиин главнокомандалагша Ким Ир Сендэ ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша Пын Дэхуэйдэ бэшэг эльгээн хандажа, Кэсоной зонын нейтралитедэй ёһо журамые эбдэһэн бүхы ушарнууд бүрин мүрдэгдэһэн хэбэртэйгээр бэшэг соогоо дурдаба.

Болоһон инцидентнүүдэй шалтагаанаар, Кэсондохи хэлсээнүүдтэ тохёолдоһон удаан сагай забһарлалгын түлөө харюусалгаһаа зайсажа, Риджуэй хадаа «саашанхи забһарлалгын боложо магадгүй байдалые тон багадхахын тула, ерээдүйдэ танай холбооной офицернүүдтэй ямаршье хэлсээ хэхэ үедээ энэ онсо шухала асуудалда тусхай анхарал хандуулха ябадал хангаха» гэһэн заабариие өөрынгөө холбооной офицернүүдтэ үгөөб гэжэ мэдээсэнэ. Нүгөө талын холбооной офицернүүдтэй уулзахын ба «даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые һэргээхэ тушаа хоёр талада зохистой условинуудые зүбшэн хэлсэхын» тулада сентябриин 24-нэй 10 час 00 минутада Паньмыньчжоньдохи хүүргэдэ тэрэнэй холбооной офицернүүд ерэхэ юм гэжэ Риджуэй мэдээсэнэ.

Генерал Риджуэйдэ Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн эльгээһэн харюу

ПЕКИН, сентябриин 24. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин верховно командалагша генерал Ким Ир Сен ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэй генерал Риджуэйдэ харюу эльгээбэ гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Пхеньянһаа дамжуулба. Харюу соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы инцидентнүүд танай талаһаа бүрин мүрдэгдөө гэжэ баталаад, өөрынгөө послани соо та болбол Кэсоной нейтралитет тухай хэлсээ эбдэһэн элдэб баримтануудые мэдэрхэеэ арсажа үргэлжэлһөөр байнат. Тэдэ инцидентнүүд сентябриин 10 хүрэтэр газар дээрэ ба агаарта ООН-эй сэрэгүүдээр хэгдэһэн, мүн даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай Кэсондохи хэлсээнүүдэй үргэлжэлхын аргагүй болгоһон байна. Гэбэшье, өөрынгөө зүгһөө бидэнэр болбол эдэ инцидентнүүдтэй дашарамдуулан танай талын харюусалга даахыетнай эрижэ үргэлжэлхэ бүхы үндэһэ баримтатай ба эрхэтэй байнабди, ушарынь тэдээндэ хамаатай зохихо баримта гэршэлэлгэ манайда бии, танай тала мүрдэлгэ дахин хэхэеэ нэгэтэбшэ арсаһан байна.

Августын 22-ой провокационно инцидент, мүн тэрэнэй һүүлээр танай талын хэһэн тиимэрхүү хэдэ хэдэн инцидентнүүд кэсонско хэлсээнүүдые үргэлжэлхын аргагүй болгоһониинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Тиимэһээ танай тала энээнэй түлөө харюусалга дааха ёһотой. Кэсоной нейтралитедые сентябриин 10-да ООН-эй сэрэгүүдэй эбдэһэн инцидент тушаа гэмшэлгэеэ, мүн Кэсоной нейтралитет тухай хэлсээ эбдэһэнэй түлөө харюусалга даахаар бэлэн байһанаа танай талын мэдүүлһэн ушарһаа, бидэнэр болбол даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд Кэсондо дары һэргээгдэхэ ёһотой, шиидхэгдээгүй эдэ инцидентнүүд хоёр талын хоорондохи хэлсээнүүдэй амжалтада саашадаа һаад хэхэ ёһогүй гэжэ тоолобобди.

Хойшодоо хэлсээ эбдэхэ ябадалһаа зайсахын, ерээдүйдэ хэлсээнүүдэй забһарлалга гаргаха алибаа ушарые багадхахын гү, али үгы болгохын тулада, Кэсоной районой нейтралитет тухай асуудалаар нарин тодорхой хэлсээнэй зохёоглохые манай тала хододоо дурадхаһан байгаа; гэбэшье, хоёр талада абтаха тиимэ тусхай ба нарин шанга хэлсээ зохёохо ябадал холбооной офицернүүдээр бэшэ, харин зүбшэн хэлсэлгын үедэ хоёр талын делегадуудаар бэелүүлэгдэхэ ёһотой, холбооной офицернүүд энээниие хэхэ эрхэ түлөөлэлгэтэй хэзээдэшье байгаагүй. Хэлсээнүүдтэ хохидол хэгдэхэгүйн тулада, тиимэ асуудалнуудые хаража үзэхэ тусхай аппарат хадаа даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай Кэсондо һэргээгдэһэн хэлсээнүүдэй түрүүшын заседани дээрэ хоёр талаар зүбшэн хэлсэгдэжэ байгуулагдаха ёһотой гэжэ дурадханабди. Энэ хадаа эгээн зүб арга гэжэ тоолонобди.

Тиимэһээ бидэнэр Кэсондохи хэлсээнүүдые һэргээхэ үдэр ба саг зүбшэн хэлсэхын тулада сентябриин 24-нэй үглөөнэй 10 часта танай талын холбооной офицертэй уулзахые манай талын холбооной офицертэ захираабди.

Американска агрессорнууд сэрэгэй түхеэрэлгэдэ японецуудые хэрэглэхэ һанаатай

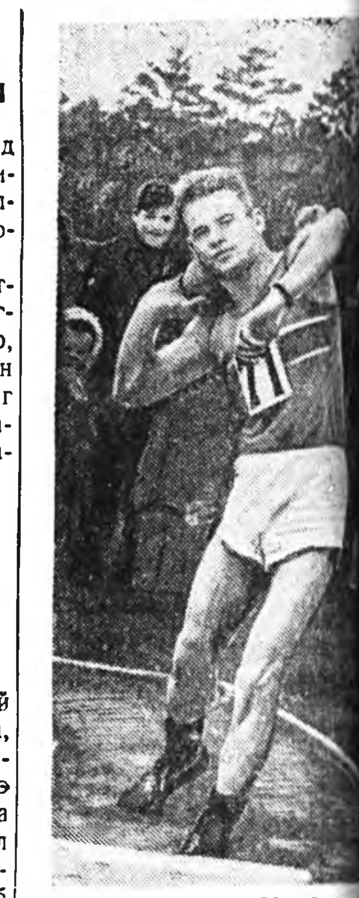
ПЕКИН, сентябриин 23. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулба:

Холбоото Штадууд 1 миллион японецуудые «нүүлгэһэн» хэбэртэйгээр Аляска абаашаха гэжэ оролдоно, тэдэнэр энэ райондохи США-гэй сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдтэ хабаадаха юм ха. Японско 85 мянга үлүүтэй солдадууд ба офицернүүд США-гэй арктическа базанууд дээрэ—Аляскада ба Алеутска аралнуудта американска сэрэгүүдэй состав соо бэлэдхэл хэжэ байна.

«Обсерватори» гэжэ гонконгско хархис газетэдэ тунхаглагдаһан мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «мүнөө японско правительство нэгэ миллион японецуудые Аляска руу нүүлгэхэ һанаашалгатай. Энэ хэмжээ-ябуулгань американо-японско сэрэгэй хэлсээнэй нюуса условинуудтай холбоотой».

Баруун Германида эзэмдэлгын гаргашанууд ургана

БЕРЛИН, сентябиин 24. (ТАСС). Тюбингенһээ АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «эзэмдэлгын асуудалнуудые эрхилһэн институт» тоосоо толилбо. Эзэмдэлгын эхилһэн сагһаа хойшо энэ оной мартын эсэс хүрэтэр баруунай эзэмдэгшэ засагаархидта товарнуудые табиха ба тэдэниие хангаха ябадалда Баруун Германиин болон Баруун Берлинэй арадай олзоһоо 32 миллиард шахуу марка гаргашалагдаа гэжэ тэрэ тоосооһоо харагдана. Задалагдаһан предприятинуудай үнэ сэн, хилын саана хуряагдан абтаһан немецкэ эд зөөри, конфисковалагдаһан патентнүүд ба корабльнуудай угаа ехэ үнэ сэн энэ тоодо ороогүй. 1946 ондо эзэмдэлгын гаргашанууд нэгэ хүндэ 115 марка хүртэһэн байгаа һаа, 1951 ондо энэнь 156 марка хүрэтэр ургаһан байна.

Сентябриин 22—23-най ... тэ болоһон, Улан-Удэ городой ... атледуудэй мүрысөөндэ «Искра» ... спортивна обществын түлөөлэг... димир Голованов плалта туйлаа... метрын дистанцида урил... ядро түлхилгөөр, диск шэдэлг... руушын һууринуудые эзэлээ. ... янзын мүрысөөнүүдтэ хабаа... даа 2237 очкотой болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Владимир Го... ядро түлхижэ байна.

З. Веснинагай ф...

Модо бэлэдхэлэй түсэб дүүргэгшэ... шагнагдаба

Бурят-Монголой АССР-эй ... нистрнүүдэй Совет болбол ... 1951 онуудай модо бэлэдх... зонно түсэбые амжалта... дүүргэһэнэйнь түлөө Байка... дарын, Яруунын, Заиграй... банскын ба бусад зарим ай... дай колхозуудай ба сельсо... дэй түрүүлэгшэнэр, модо бэ... лэй бригадануудай бригад... дые, хамта 72 хүниие патеф... нууриин буу, радиоприемни... манай часы, велосипед, мо... болон гарай часынуудаар шаг...

Тэдэнэй тоодо: Прибайка... аймагай Чкаловай нэрэмжэт... хозой түрүүлэгшэ Н. М. Баев, ... кало-Кударын аймагай «... терн» колхозой түрүүлэгшэ ... Мосоров, Яруунын аймагай ... товой нэрэмжэтэ колхозой т... лэгшэ Р. Ц. Банзарон, За... аймагай Соведэй гүйсэдком... рүүлэгшын орлогшо П. П. ... лян, Кабанскын аймагай По... ско сельсоведэй түрүүлэгшэ ... Воронов, Кударын аймагай «... Булаг» колхозой модо бэлэ... бригадын бригадир С. Р. ... нов, Хориин аймагай Сталин... рэмжэтэ колхозой түрүүлэ... Ж. Будажапов, Баргажанай ... гай Чкаловай нэрэмжэтэ кол... түрүүлэгшэ А. А. Сосновск... шэд бии.

Эрхим продавецы... жэшээтэ ажал

Кушнарёв советскэ ху... наймаанай системэдэ нилээ... нэй хүдэлмэрилнэ. Мүнөө ... Трофимович Хэжэнгын ай... Советскэ сельпогой № 1 ма... ниие даажа байна.

Коммунист Кушнарёв со... культурна наймаа ябуулхы... да бүхы хүсэ шадалаа, ду... шэлөө гаргажа, үнэн сэхэ... лана. Эд бараанай эрьесэ... суглуулгын, хүдөө ажахы... дукт, ангай арһа бэлэдх... утиль сырьё суглуулгын т... дээ саг үргэлжэ үлүүлэн д... нэ. Үргэн хэрэглэлэй эд бара... бэгээр асаржа худалдана.

Б. Шара...

Харюусалгата реда...
Б. А. ОЧИР...

Мүнөөдэр ки... театрнууд...

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «... Волга» (12, 14 часта), «Цирк... дээрэ» үнгэтэ картина (16, ... 22 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «... Варяг» (11, 13 часта), «... ааляар ниидэгшэд» (15, 17, ... часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственно... промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-64. Для междугородных переговоров—15.

Н—03690. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...